

Korthals

ogenblik zal de behandeling van belangrijke wetsvoorstellen tot een einde moeten komen. Ik ben bepaald bang dat als er nu geen beslissing komt, de sluis wordt opengezet voor allerlei wetenschappelijke discussies etc. Dat is ook het motief geweest om deze zaak nu te willen doorzetten. Voor het overige zijn wij het volstrekt eens over al die toezeggingen die wij hebben gedaan en de aanpassingen die moeten worden uitgevoerd.

Ik ben blij dat mevrouw Vrisekoop met zoveel kracht dit wetsvoorstel zal steunen. Ik heb zelf nogal wat moeite met het woord novelle dat hier steeds de ronde doet. Ik noem het gewoon een bezem- en stofkamwet, want ik vind een novelle bepaald iets anders. Als ik de heer Heijne Makkreel goed heb beluisterd, dan is hij niet alleen technische wijzigingen van plan, maar ook zeer inhoudelijke. Ik vind dat een novelle primair technisch van aard behoort te zijn.

De heer **Heijne Makkreel** (VVD): Voorzitter! Deze bezemwet is in hoofdzaak toch ook technisch van aard bedoeld. Een novelle is eenvoudig een voorstel tot wijziging van een wet dat reeds ingediend wordt voordat de te wijzigen wet wet is geworden en daar voldoet deze bezemwet volledig aan. Het is dus gewoon een specimen van hetgeen een novelle is.

Minister **Korthals**: Voorzitter! Laat ik het maar op een verschil in terminologie houden en er verder niet op ingaan.

De heer Meeter was bang dat ik mij in bespiegelingen zou verliezen. Hij kent mij lang genoeg om te weten dat dit inderdaad niet het geval is. Ik heb het ook niet gedaan, maar alleen geprobeerd zo concreet mogelijk alle vragen van uw Kamer te beantwoorden en dat te doen naar uw tevredenheid om het wetsvoorstel met een zo groot mogelijke meerderheid door uw Kamer te krijgen.

Voorzitter! De overige vragen verwijs ik naar de regeringscommissaris.

De heer **Van Dijk**: Mijnheer de voorzitter! Als ik de rij van vragen goed ben afgegaan, meen ik dat de minister alle vragen al beantwoord heeft. Ik merk niet dat dit door een

van de sprekers wordt tegengesproken en daarom, dank u wel!

De **voorzitter**: Hoewel dit niet gebruikelijk is, dank ik de minister voor zijn antwoord. Ik doe dat, omdat mij dat de gelegenheid biedt ook de regeringscommissaris te danken voor zijn beantwoording. Of dat gebruikelijk is, weet ik niet, want het is niet zo gebruikelijk dat er een regeringscommissaris in de Kamer is, maar gelet op het feit dat hij er is, vind ik het passend om hem te danken voor de verleende assistentie.

Dat geeft mij ook de gelegenheid om de bijzondere griffier van de bijzondere commissie voor het Nieuw Burgerlijk Wetboek te danken voor zijn werkzaamheden en de assistentie die hij de bijzondere commissie heeft verleend. Persoonlijk verheug ik mij erop – ik hoop dat die bezemwet er toch wel in de volgende zittingsperiode zal zijn – dat de bijzondere griffier en de regeringscommissaris opnieuw hun werkzaamheden aan dit belangwekkende onderwerp kunnen wijden.

De heer Heijne Makkreel heeft om een korte schorsing voor beraad gevraagd en bij dezen voldoe ik aan zijn verzoek.

De vergadering wordt van 15.15 uur tot 15.30 uur geschorst.

De **voorzitter**: Ik geef het woord aan de heer Heijne Makkreel voor een korte derde termijn, ervan uitgaande dat de Kamer deze toestaat.

De heer **Heijne Makkreel** (VVD): Voorzitter! Ik heb om een korte derde termijn gevraagd, omdat mijn bijdrage daaraan er vermoedelijk toe zal leiden dat wij niet aan een stemverklaring toekomen. De grootste mogelijke meerderheid van mijn fractie heeft namelijk na afweging van voor en tegen gelet op de huidige stand van zaken besloten, alsnog haar stem aan dit wetsvoorstel niet te onthouden. Voor één lid geven de bezwaren de doorslag, zodat hij aantekening zal vragen dat hij geacht wenst te worden, zich niet met het wetsvoorstel te hebben kunnen verenigen.

De beraadslaging wordt gesloten.

Het wetsvoorstel wordt zonder stemming aangenomen.

De **voorzitter**: De heer Talsma wordt conform artikel 121 van het Reglement van orde aantekening verleend, dat hij geacht wil worden, zich niet met het wetsvoorstel te hebben kunnen verenigen.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van enige bepalingen van de Waterschapswet (26235).**

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Lodewijks** (VVD): Mijnheer de voorzitter! Er wordt in de nota naar aanleiding van het verslag van 17 mei uitvoerig ingegaan op de drie onderwerpen die in het verslag aan de orde zijn gesteld. Daarvoor uitdrukkelijk mijn dank. De nota geeft overigens aanleiding tot enkele vragen en opmerkingen.

Allereerst ga ik in op het stedelijk waterbeheer, waarbij door de commissie – ik spreek namens de hele commissie voor Verkeer en Waterstaat – vooral is gedacht aan verontreinigde waterbodems, reductie van overstorten en sanering van riolen. Maar er is meer. In de praktijk blijkt dat in over te dragen watergangen in stedelijke gebieden door aanslibbing, afkalving of andere oorzaken een ander profiel is ontstaan, waardoor het hydraulisch vermogen sterk is verminderd. In die gevallen is er dus sprake van echt achterstallig onderhoud.

Het waterschap gaat ervan uit dat bij de overdracht de kosten van achterstallig onderhoud door de gemeente aan het waterschap worden vergoed, dan wel dat deze watergangen door de gemeente op orde worden gebracht. In de praktijk blijkt dat de ene gemeente die verantwoordelijkheid erkent en de andere niet. Zodoende is het dus mogelijk dat binnen het beheersgebied van één waterschap rechtsongelijkheid kan ontstaan – ik wijs op de situatie in het waterschap de Betuwe – omdat ook blijkens het antwoord van de staatssecretaris de wet het willekeurig kiezen van uitgangspunten voor de overdracht toelaat. Zij zegt verder: "Vanuit dat gezichtspunt bezien zal het zeker een voordeel zijn, ook voor verdere

Lodewijks

effectuering van de beheers-overgang, dat zoveel mogelijk uniforme uitgangspunten worden gehanteerd voor de definitieve regeling." Ook in het geval dat GS een beslissing moet nemen, als er geen overeenstemming binnen de wettelijke termijn bereikt is tussen gemeente en waterschap, ingevolge artikel 5a, derde lid, is het hebben van uniforme uitgangspunten evident van belang om de impasse te kunnen doorbreken.

De staatssecretaris suggereert in het antwoord dat de colleges van GS er verstandig aan zouden doen tijdig de door hen te hanteren uitgangspunten voor de te treffen regeling bekend te maken, welke zij dan ook zelf kunnen of zullen hanteren in het geval dat zij een beslissing moeten nemen als hoger gezag. Gaat de staatssecretaris die suggestie aan de colleges van GS doorgeven? Zij voelt er op dit moment, zo heb ik ook uit het antwoord begrepen, niets voor om dit op centraal niveau te gaan regelen. Daar heb ik ook nog alle begrip voor, maar het lijkt mij toch van belang om hier iets verder te gaan dan passief afwachten.

Vervolgens kom ik te spreken over de verdere aanpassing van de Waterschapswet, de tweede tranche. De procedure om tot aanpassing van de Waterschapswet te komen, zoals die in haar antwoord is weergegeven, lijkt mij evenwichtig, verstandig en efficiënt. Het advies van de commissie-Togtema en het onderzoek van het IPO – met de reacties daarop van de belanghebbenden –, het overleg met Unie en IPO, alsmede het advies van de Raad van State en de Staatscommissie Wetgeving, liggen dan immers ten grondslag aan de voor te stellen aanpassing, c.q. wetsherziening. Dat lijkt me wat beter dan dat de hoofddirectie van Rijkswaterstaat al gaat knutselen aan de wetgeving zonder dat die adviezen er zijn. Een echte ontwikkeling van onderop en vanuit de praktijk – zo noem ik dat – geeft volgens mij zo de beste basis voor de nieuwe wet. Er moeten immers veel aanpassingen plaatsvinden op het gebied van bestuurs-samenstelling, kiesstelsel en heffingenstelsel.

In dit verband zijn ook de recente ervaringen bij de waterschapsverkiezingen in West-Nederland, waarbij zowel per post, als per telefoon kon worden gestemd, interessant in verband met de

deelname aan die verkiezingen van de diverse categorieën kiezers. Zo blijkt dat 10% van de stemmen is uitgebracht per telefoon. Ook was de opkomst bij de waterschapsverkiezingen in Zeeuws-Vlaanderen, gekoppeld aan de gemeenteraadsverkiezingen, volgens de heer Eversdijk bijna net zo hoog als de opkomst voor de statenverkiezingen zelf, namelijk rond de 40%. Naar mijn mening zouden deze en andere manieren van stemmen sterk gestimuleerd moeten worden, juist om die participatie te verhogen.

Blijkens een artikel in de Staatscourant van 4 mei is duidelijk geworden, dat veel vertegenwoordigers van groene organisaties in de besturen zijn gekozen. Ik vraag mij dan af of zij niet oververtegenwoordigd zullen zijn. Bij een herziening van de wet gaat het er namelijk om dat de verschillende categorieën gelijkwaardige betalingen doen. Blijkens het artikel in de Staatscourant is dat niet het geval.

In dat artikel lezen we ook, dat de vrouwelijke vertegenwoordiging in bijvoorbeeld Delfland op 19% is uitgekomen. Gelet op het feit dat het ministerie van Verkeer en Waterstaat als eis stelt dat in 2002 15% van de waterschapsbestuurders vrouw moet zijn, is dit een opmerkelijk percentage. Waarop dat percentage van het ministerie is gebaseerd, weet ik niet, maar in ieder geval komt het niet overeen met het percentage dat in Delfland is gehaald. De oorzaak daarvan is naar mijn mening gelegen in het feit, dat de waterschappen over een verantwoordelijk beleidspersoon beschikken die vrouw is. Graag krijg ik hierop een reactie van de staatssecretaris.

Voorzitter! Vervolgens wil ik iets zegen over de riolering in het landelijk gebied. De bevoegdheid van GS tot verlening van ontheffingen in het landelijk gebied is geregeld in de artikelen 10 en 16a van de Wet milieubeheer en derhalve een aangelegenheid die valt onder verantwoordelijkheid van de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.

Blijkens het antwoord van de staatssecretaris vindt de VNG, dat de provincies een te ruime uitleg geven aan de gemeentelijke rioleringsplicht en derhalve het systeem van individuele behandeling van afvalwater – dat heet het IBA-systeem, een term die ik ook niet bedacht heb – niet voldoende ruimte

geven. Het IPO is het daar niet mee eens. Dat is van oordeel dat de bestaande bevoegdheidsverdeling gehandhaafd dient te worden. Dat wil zeggen, dat de provincies in de eindfase beslissen. Wij zijn het daarmee eens.

Inmiddels is in het kader van de Leidraad rioleringen door VROM een module Ontheffingscriteria rioleringszorgplicht ontwikkeld. Deze module bevat een nadere uitwerking van de gemeentelijke zorgplicht in relatie tot de provinciale bevoegdheid. De staatssecretaris kan hieruit opmaken, dat het er niet eenvoudiger op wordt als het ministerie van VROM ook bij de zaak betrokken raakt. Ik pleit ervoor dat het waterschapsbeheer helemaal onder Verkeer en Waterstaat komt te vallen.

Het ministerie van VROM zal zijn standpunt mede namens de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de staatssecretaris van Financiën bij brief ter kennis van VNG en IPO brengen.

Momenteel is ook discussie gaande over het beheer van watersystemen en waterketens. De staatssecretaris is daar uiteraard van op de hoogte. Acht zij het niet zinvol deze ontwikkelingen te betrekken bij de vraag over de competentieverdeling tussen de provincie en de gemeenten over het verlenen van ontheffingen? Voorts is onze vraag of te zijner tijd het waterketenbeheer niet duidelijk met wetgeving moet worden geregeld.

Voorzitter! Ten slotte is vandaag mijn zwanenzang en daarbij wil ik iets zeggen over mijn appreciatie voor de waterschappen. Een zeer goede en sterke positie van de waterschappen is noodzakelijk om te komen tot een echt integraal waterbeheer. Dat is mijn stelling. Ik ben daar altijd een warm voorstander van geweest. In mijn vroegere functie en ook in deze Kamer heb ik daarvoor regelmatig aandacht gevraagd en mij daarbij sterk gemaakt voor de waterschappen.

Voorzitter! Niet alleen ik, maar de hele commissie wacht in spanning het antwoord van de staatssecretaris af.

□

Staatssecretaris **J.M. de Vries**:
Voorzitter! Ik wil de heer Lodewijks danken voor zijn inbreng namens de

J.M. de Vries

gehele Kamer. Ik leid daaruit niet alleen uw kennis van de materie als bestuurder af, maar zeker ook de brede steun voor het wetsvoorstel. Die waardeer ik zeer.

Ruim zeven jaar geleden, om precies te zijn op 1 januari 1992, trad de Waterschapswet in werking. Die wet had een lange aanlooptijd, want al in 1969 werd door de toenmalige minister van Verkeer en Waterstaat de heer Bakker de studiec commissie waterschappen, de zogenaamde Diepdelverscommissie, opgericht om te onderzoeken hoe het verder zou moeten met de waterschappen en vooral ook met het waterschapsbestel als geheel. De uitkomsten van de studie van die commissie waren positief. Dat neemt niet weg dat de commissie van oordeel was dat het waterschapsbestel aan een fundamentele herziening toe was, zeker met het oog op versterking van het democratische gehalte en de verbreding van het financiële draagvlak. Algemeen was men van oordeel dat dit absoluut nodig was, opdat het waterschap als vorm van functioneel bestuur zijn taak binnen de staatkundige organisatie nog naar behoren zou kunnen blijven vervullen. Daarvoor was ook voor de wetgever een belangrijke taak weggelegd. De opdracht daartoe is dan ook uitdrukkelijk bij de grondwetsherziening van 1983 neergelegd. Belangrijke bouwstenen zijn daartoe later aangedragen door de commissie-Merx en vervolgens door de regeringsnota inzake de toekomst van het waterschapsbestel.

In 1992 zette de Waterschapswet de koers uit naar een moderne structuur van het instituut waterschap en de verbrede bestuursamenstelling. Daarbij werd ook een belangrijke plaats ingeruimd voor de ingezetenenvertegenwoordiging, tegelijk met een aparte ingezetenenomslag. Centraal bij dit alles staat nog steeds de trits belang-betaling-zeggenschap. Na de inwerkingtreding van de Waterschapswet gold nog een periode van drie jaar waarbinnen provincies hun reglementen moesten aanpassen aan de vereisten van deze nieuwe wet. Op de fundamenten van deze nieuwe wet hebben provinciale staten, daarbij handelend krachtens de hun bij artikel 133 van de Grondwet toebedeelde reglementerende en bestuurlijke taak, zich ingezet voor de verbreding van het democratische en

financiële draagvlak van de waterschappen.

Ik kom weer terug op het wetsvoorstel dat vandaag wordt behandeld. Ik meen zonder overdrijving te moeten zeggen dat de voorbereiding van het wetsvoorstel een voorspoedig verloop heeft gehad. Dit is te danken aan een tweetal omstandigheden. De eerste omstandigheid is de beschikbaarheid van het evaluatierapport, waarbij komt dat ook door het IPO zelfstandig een aantal duidelijke wensen op tafel zijn gelegd. In de memorie van toelichting is daarop gewezen. De tweede omstandigheid heeft te maken met de eerste. De Unie van waterschappen en het IPO hebben elk aangedrongen op vrijwel alle voorzieningen die nu in het wetsvoorstel zijn opgenomen. Zij hebben daarmee niet volstaan. Het wetsvoorstel is in feite voorbereid in werkgroepsverband met deskundigen van de waterschappen en de provincies. Hun inbreng, gesteund door ruggespraak in eigen kring, heeft borg gestaan voor een voorbereiding in de geest van samenwerking en harmonie.

De heer Lodewijks heeft al gewezen op een zekere gelaagdheid in de evaluatie van de Waterschapswet. Die zal ook doorwerken in de totaliteit van de gehele herzieningsoperatie. Het nu bij u voorliggende wetsvoorstel hebben wij gemakshalve aangeduid als de eerste tranche. Het bestaat grofweg gezegd uit een stapel desiderata uit de praktijk. Deels gaat het om het wegnemen van bepaalde onduidelikheden in de wettekst. Ook zijn punten aan de orde die voortkomen uit de wens tot aansluiting op de regels die gelden voor gemeenten of tot codificatie van bepaald jurisprudentierecht. Sommige punten hebben direct te maken met het proces van samenvoeging van waterschappen. Ik wijs op het voorstel dat de zittingsduur zo nodig tussentijds door provinciale staten via het waterschapsreglement kan worden aangepast.

Als het gaat om uitspraken over de tweede tranche – de heer Lodewijks heeft er al naar verwezen – past het mij in deze fase van de herzieningsoperatie een zekere terughoudendheid te betrachten. Het werk van de commissie-Togtema is nog in volle gang. De aanbevelingen gaan vermoedelijk pas tegen het eind van de zomer het land in voor

advies en commentaar. Ik heb het uit te brengen rapport al uitgezet op het werkprogramma van de Staatscommissie voor de waterstaatswetgeving. Ik verwacht immers dat ook van die kant een substantiële bijdrage kan worden geleverd. Ik begrijp dat inmiddels door het IPO op grond van een soortgelijke overweging een studieopdracht is geformuleerd voor bestuurskundig onderzoek dat van onmiddellijk belang kan zijn, vanwege de door de commissie-Togtema te ontwikkelen voorstellen. Ook vanuit Verkeer en Waterstaat wordt vanzelfsprekend deelgenomen aan het werk van die commissies.

Alvorens op een paar specifieke vragen van de spreker in te gaan, maak ik nog een opmerking van algemene aard. Het wetsvoorstel overziende, kan de vraag opkomen in hoeverre alle daarin opgenomen voorstellen in essentie passen in het primaire doel aan de eerste tranche. Dit primaire doel is immers gelegen in het bieden van oplossingen, waaraan de praktijk direct behoefte heeft. Het gaat daarbij om een diversiteit van kleine en wat minder kleine punten. Enkele daarvan raken rechtstreeks de burger in zijn hoedanigheid als belastingplichtige, hetgeen moet leiden tot een aanvulling op de artikelen 119 en 120. Hierbij is een afweging aan de orde tussen enerzijds eenvoud en anderzijds billijkheid van toedeling van kosten en van de grondslag daarvan als gevolg van door het Waterschap op te leggen belastingaanslagen. De onderhavige punten vallen, althans als men ze zou uitvergroten, onder het algemene onderwerp van waterschapsfinanciering. Het verschil in opvatting daarover is enigszins te vergelijken als dat tussen rekkelijken en preciezen. Zelf heb ik mij bij mijn afweging laten leiden tot wat in de gegeven omstandigheden het meest praktische zou zijn. Wanneer er nu een duidelijke behoefte ligt en er ook een aanvaardbare oplossing binnen het bestaande stelsel voorhanden is, dan lijkt het aantrekkelijk om de gelegenheid niet voorbij te laten gaan.

De opmerkingen en vragen van de heer Lodewijks zou ik als volgt willen beantwoorden. Over de uitgangspunten voor de overdracht van stedelijk water ben ik het eens met de suggesties van de heer Lodewijks. Zonder dat het rapport-Brokk-nat op

J.M. de Vries

deze overdrachten formeel van toepassing is, gelden uiteraard wel bepaalde basisprincipes. Reeds eerder heb ik bij de behandeling aangegeven dat "in goede staat van onderhoud" en "om niet" dan snel in beeld komen. Uiteraard moeten ook de specifieke omstandigheden van het geval worden bekeken. De door mij genoemde criteria mogen echter niet geheel uit het oog verdwijnen. Maar ik ben het graag met de heer Lodewijks eens dat het aangeven van deze uitgangspunten vooral een zaak van de provincies is. Ik neem aan dat de provincies, die immers betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van het rapport-Brokk-nat van een en ander op de hoogte zijn. Gezien de expliciete vraag van de heer Lodewijks op dit punt wil ik dit echter best nog eens per brief onder de aandacht van provinciale besturen brengen.

De volgende vragen van de heer Lodewijks houden verband met de tweede tranche van de aanpassing van de Waterschapswet. Ik ben daar in mijn algemene inbreng op ingegaan. De heer Lodewijks heeft ook nog iets gezegd over de andere stemmingsmethoden. Ik deel zijn opmerkingen terzake. De waterschapsverkiezingen zijn in zekere zin een proeftuin voor nieuwe stemmingsmethoden, per brief, telefoon of een mengvorm daarvan. Niet alleen de andere techniek is daarbij belangrijk, ook het feit dat er gedurende twee weken gestemd kan worden. "Het regent" kan dus nooit meer als excuus worden aangevoerd. Om die reden heb ik dan ook graag het startsein gegeven voor de waterschapsverkiezingen in Zuid-Holland. Waar mogelijk zal ik dat in de toekomst nog verder stimuleren. Er lopen, zoals gezegd, ook al vele nieuwe initiatieven.

Ik ben blij dat de heer Lodewijks, als ik het goed zie, het belang van voldoende vrouwelijke waterschapsbestuurders onderschrijft. Onze ambities op dit punt zijn bij sommige waterschappen reeds bereikt, maar andere hebben nog een lange weg te gaan. Zelf wil ik daaraan ook het nodige bijdragen. Zo heb ik onlangs een door de Unie van waterschappen georganiseerde dag voor vrouwelijke waterschapsbestuurders met zeer veel genoegen geopend. Drie vrouwelijke ambtsvoorgangers hebben al het nodige gedaan op dit punt. Ik zal dat verder dragen.

Dan de laatste vraag van de heer Lodewijks. Deze vraag gaat te zeer in op de verantwoordelijkheid van de minister van VROM. Het is een uitgebreide problematiek. De heer Lodewijks heeft terecht geschetst dat dit uitermate ingewikkeld in elkaar zit en dat het zo langzamerhand ondoorzichtig is bij wie welke verantwoordelijkheden liggen. Ik zal dat met de minister opnemen, want het moet in de toekomst voor het bestuur helder zijn waar de verantwoordelijkheden liggen en wie welke beslissing op welk moment neemt. In de Vierde nota waterhuishouding, die op 14 juni aanstaande in de Tweede Kamer zal worden behandeld in een notaoverleg, kondigt de regering aan dat een belangrijk deel van de waterketen, de zuivering van afvalwater wettelijk zal worden opgedragen aan de waterschappen. Bovendien valt, zoals ook de heer Lodewijks heeft geconstateerd, het rioleringsbeheer onder het primaat van de gemeente. Dat is reeds geregeld in de Wet milieubeheer.

Voorzitter! Ik vertrouw erop dat ik hiermee de vragen van de Kamer naar behoren heb beantwoord. Ik dank de heer Lodewijks nogmaals voor zijn inbreng namens de commissie. Ik wens hem veel goeds toe. Ik hoop dat zijn opvolgers evenveel hart hebben voor het water en de waterschappen in Nederland.

□

De heer **Lodewijks** (VVD): Voorzitter! Het is de middag van de toezeggingen. Tijdens de behandeling van het wetsvoorstel inzake het erfrecht zijn vele toezeggingen gedaan. Ook ik ben uitermate tevreden over de beantwoording van de staatssecretaris. Ik dank haar daarvoor. Misschien wil zij in de verdere discussies die ongetwijfeld nog zullen volgen tegen belanghebbenden zeggen dat Lodewijks in deze Kamer een pleidooi heeft gehouden voor het opnemen van meer vrouwelijke bestuurders!

□

Staatssecretaris **J.M. de Vries**: Voorzitter! Ik begrijp dat de heer Lodewijks deze toezegging graag in de Handelingen vastgelegd wil hebben!

De beraadslaging wordt gesloten.

Het wetsvoorstel wordt zonder stemming aangenomen.

De vergadering wordt enige ogenblikken geschorst.

Aan de orde is de behandeling van
- **het onderzoek van de geloofsbrieven van de nieuw benoemde leden der Kamer.**

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat door mij zijn benoemd tot leden van de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven van de benoemde leden der Kamer – in alfabetische volgorde opgenomen in groep I: de heren Baarda en De Beer, mevrouw Bemelmans-Videc, de heren Van den Berg en Bierman, mevrouw Bierman-Beukema toe Water, de heren De Boer, Boorsma en Braks, mevrouw Van den Broek-Laman Trip, de heren Van Bruchem, Castricum, Dees, Doesburg en Dölle, mevrouw Dupuis, de heren Van Eekelen, Eversdijk, Van Gennip, Ginjaar, Van Heukelum, Hilarides, Hirsch Ballin, Hofstede en Holdijk, mevrouw van Hul-Omta, mevrouw Jaarsma, de heren De Jong, Jurgens en Ketting, mevrouw Kneppers-Heynert, de heren Kohnstamm, Korthals Altes en Van der Lans, mevrouw Van Leeuwen, de heren Lemstra en Van der Linden en mevrouw Lodders-Elfferich – de heer Heijne Makkreel, voorzitter, mevrouw Gelderblom-Lankhout en de heer Veling.

Ik deel aan de Kamer mede, dat de reeds ingekomen missiven van de voorzitter van het Centraal Stembureau en de geloofsbrieven van eerdergenoemde leden inmiddels in handen zijn gesteld van de commissie tot onderzoek van deze geloofsbrieven. Het is mij gebleken, dat de commissie haar taak reeds heeft verricht. Ik geef derhalve het woord aan de heer Heijne Makkreel, voorzitter van de commissie tot onderzoek van de geloofsbrief van deze leden, tot het uitbrengen van het rapport.

De heer **Heijne Makkreel**: Mijnheer de voorzitter! De commissie die de geloofsbrieven van de benoemde leden van de Kamer, in alfabetische volgorde opgenomen in groep I, heeft onderzocht, heeft de eer te rapporteren dat de geloofsbrieven en